

TOIMINTASUUNNITELMA

2025-2026

Kaudella 1.5.2025-30.4.2026, Hormajärvi-yhdistys ry. pyrkii jatkamaan toimintaa Hormajärven vesiensuojelun ja vesiluonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä järven vaikutuspiiriin kuuluvan alueen luonnonsuojelun ja asukkaiden yleisen viihtyvyyden puolesta.

Hormajärven tila on parantunut, mutta toimenpiteitä ulkoisen kuormituksen vähentämiseksi suositellaan tehtävän edelleen:

- *Hormajärven vesistökunnostus 2020-2022-hankkeen loppuraportin*¹
- [Hormajärven vedenlaatu 2022-2024 9.5.2025 LUVY](https://www.luvy.fi/julkaisut/julkaisu-19-2021/)

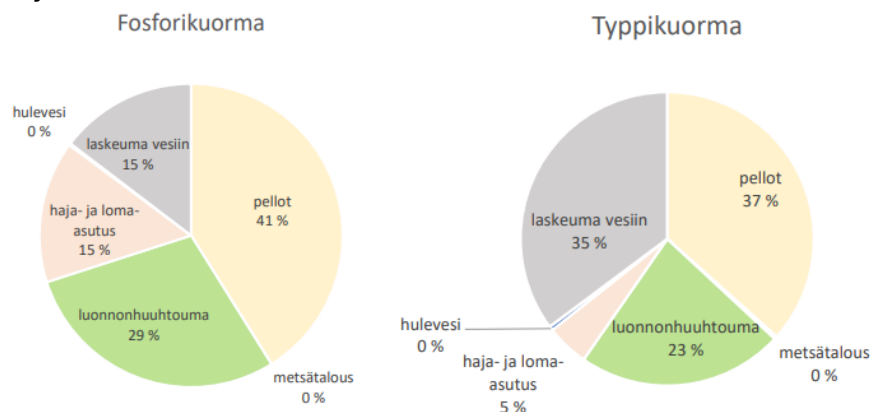
Näiden suositusten mukaisesti, kunnostustoimenpiteitten kohdennuksessa toteutetaan seuraavaa priorisointia:

Järven vedenlaatu

Tavoite: Ravinnekuormituksen vähentyminen sekä ulkoisen että sisäisen kuormituksen osalta.

Toimenpiteet: Järven ravinne- ja happitilanteen seuranta. Ravinnekuorman vähentäminen järven valuma-alueelta.

Keinot: 1. Maatalous-metsätekniset keinot. 2. Sidotaan ravinteita laskuojien varsilla ja suilla kosteikkojen, kaksitasouomien ja virtaushidasteiden avulla, 3. Vähennetään asutuksen hajakuormitusta.



Kuva: Hormajärven ulkoinen kuormitus (LUVY, Hormajärven vesistökunnostus 2020–2022 -hankkeen loppuraportti, s. 25)

¹ <https://www.luvy.fi/julkaisut/julkaisu-19-2021/>; https://luvy.fi/wp-content/uploads/Julkaisu-19_2021_Hormajärven-vesistökunnostus-2020%E2%80%932022-hankkeen-loppuraportti.pdf

Toimenpiteet kaudella 2025-2026

- Seurataan Hormajärven pintaveden ravinnepitoisuuksien kehittymistä. Tarvittaessa tehdään tihennettyjä ravinne- ja happipitoisuus mittauksia.
- Arvioidaan asiantuntijoiden avustuksella, onko tarvetta käynnistää uudelleen syväneveden hapettaminen.
- Suunnitellaan Jantoniementien kosteikon kunnostamista yhteistyössä maanomistajan ja LUVYn asiantuntijoiden kanssa.
- Grönskogin hidastealtaiden/ kosteikon ja ohijuoksutusojan kunnostustarpeen arviointi ja mahdollinen kunnostuksen käynnistäminen, yhteistyössä Tieyhtiö Ykköstien kanssa.
- Selvitetään mahdollisuuksia kunnostaa muita olemassa olevia kosteikkoja ja virtaumahidasteita sekä neuvotellaan maanomistajien kanssa mahdollisuuksista rakentaa uusia kosteikkoja.
- Selvitetään järven läntisen altaan fosforin sedimentaationopeus ja reaktiivisen fosforivarannon määrä ja onko fosforin sisäinen kuormitus kasvamassa hapetuksen lopettamisen jälkeen. Haetaan rahoitusta vuodelle 2026-2027.

Kalat

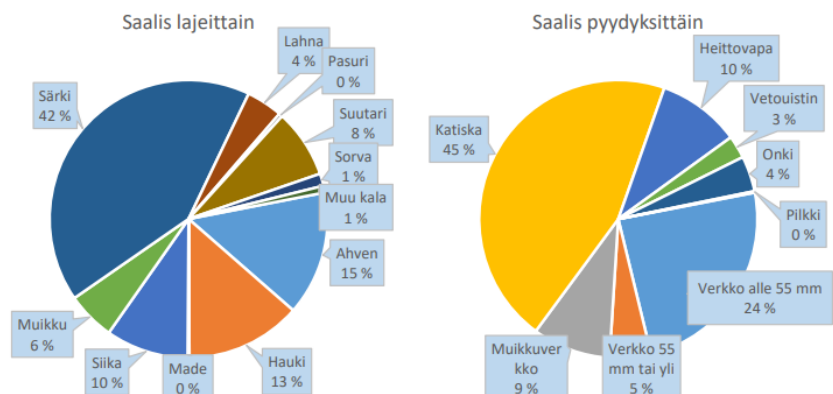
Tavoite: Suotuisa lajikirjo ja kalaston kestävä ekosysteemi. Vahva petokalakanta säätelee luontaisesti järven ravintoverkon toiminnan tasapainoa ja vähentää särkikalojen määrää.

Toimenpiteet: Kalaston tilanne on tyydyttävä, lähes hyvä.

Kuitenkin suositellaan seuraavia toimenpiteitä:

1. Särkikalakannan pienentämistä (ravinnekuormaa pois ja sisäinen kuormitus vähenee bioturbaation pienentyessä).
2. Vaurioitumattomat kookkaat petokalat (hauki, ahven, kuha, taimen) suositellaan vapauttamaan pyydyksistä.

Kuva: Hormajärven saalis kalastustiedustelun mukaan lajeittain ja pyydyksittäin vuonna 2020 (Hormajärven vesistökunnostus 2020–



2022-hankkeen loppuraportti, s. 16.)

Toimenpiteet kaudella 2025-2026

- Kannustetaan asukkaita ja yhdistyksen jäseniä edelleen omatoimiseen katiskakalastukseen
- Hankitaan tarvittaessa uusia katiskoita
- Arvioidaan, onko tarvetta hoitokalastukselle.

Vesikasvillisuus

Tavoite: Vesikasvillisuus tai sinilevät eivät haittaa järven virkistyskäyttöä. Vesikasvillisuus on tasapainoista ja hillittyä, vaikka monimuotoista.

Veden kirkkaus, lämpötila ja pinnankorkeus säätelevät lajisuhteita ja niiden runsautta. Vesikasvien niittäminen ja niiden pois kokoaminen parantaa etupäässä lähivirkistyskäyttöarvoa ja poistaa järvestä jonkin verran biomassaa ja ravinteita sekä voi paikoitellen parantaa veden virtausolosuhteita. Vesikasvillisuus on tärkeää kalojen kutualueena. Ruoppaamisella ei ole hyötyä järven ravinnetasapainon kannalta.

Toimenpiteet: 1) Vähennetään veden ravinnepitoisuuksia, joka osaltaan hillitsee vesikasvillisuuden elinvoimaa. 2) Välitetään tietoa ranta-alueiden hoidosta asukkaille.

- Opastetaan tarvittaessa asukkaita rantojen hoidosta ja tiedotetaan vesikasvillisuuden merkityksestä mm. kalojen kutualueena.
- Opastetaan asukkaita omatoimiseen ranta-alueiden hoitoon ja tarvittaessa vesikasvillisuuden poistoon.

Toimenpiteet kaudella 2025-2026

- Yhteistyössä ranta-asukkaiden kanssa ja testamenttilahjoituksen rahoituksella ja sen edellyttämällä tavalla jatketaan tarvittaessa Lampilahden kunnostamista (vesikasvien niitto sekä suunnitellaan muita kunnostustarpeita).

Muu ympäristö

Tavoitteet:

1. Ympäristö säilyy puhtaana ja maisemakuvallisesti ehjänä.
2. Asutuksen jätevedet, jätehuolto tai liikenne eivät heikennä ympäristön tilaa.
3. Järven valuma-alueen luonto on arvokas virkistyskäytön kannalta.

Toimenpiteet: Ympäristölainsäädäntö määrää sallitun toiminnan reunaehdot. Yhdistys voi toimia paikallisena lain noudattamisen silmänä, korvana ja aloitteentekijänä.

- Hormajärvi-yhdistys seuraa Lohjan kaupungin kaava-suunnittelua.

- Seurataan Lohja-Espoo junaratasuunnitelman (Helsinki-Turku tunnin juna ratasuunnitelma) etenemistä ja mahdollisia vaikutuksia Hormajärveen.

Hormajärvi-yhdistyksen muu toiminta 2025-2026:

Yhdistyksen toiminnan suunnittelu ja rahoituksen hankinta

Tavoite: Yhdistyksen toiminta ja talous ovat kestäväällä pohjalla. Ennakoidaan tulevia toimenpidetarpeita ja järviympäristön riskitekijöitä.

Toimenpiteet:

- Haetaan valtionavustusta ja apurahoja toiminnan mahdollistamiseksi.
- Toimenpiteet kohdistetaan mahdollisuuksien mukaan Jantoniementien kosteikon rakentamiseen sekä olemassa olevien kosteikkojen kunnostukseen sekä järven läntisen syvänteen ravinne- ja happitilanteen seurantaan ja mahdollisesti sedimenttitutkimukseen sekä tiedotukseen ja opastukseen.
- Lähetetään jäsenrekisterissä oleville henkilöille muistutuskirje jäsenmaksuista ja vesienhoitomaksuista.
- Kehitetään ideoita muuhun varainhankintaan
- Vuosikokous järjestetään loppukesällä 2026

Yhteistyö

Tavoite: Yhteistyö sidosryhmien kanssa toimii ja tehostaa toiminnallista tulosta ja keventää yhdistyksen resurssien tarvetta.

Toimenpiteet: Mietitään mahdollisuuksia yhteistyöverkon ja sidosryhmäkontaktien kehittämiseen.

- Parannetaan yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa, kuten Hormajärven vesi- ja kalastusosakaskunnat, Uudenmaan ELY-keskus ja Lohjan kaupunki.
- Kunnostustoimien tuki- ja rahoitusmalleja voidaan kehittää yhdessä eri sidosryhmien kanssa.
- Pyritään edistämään yhteistyötä alan oppilaitosten (Livia, Helsingin yliopisto, yms.) kanssa.
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Vesistö-kunnostusverkoston² tapahtumiin ja seminaareihin ja hyödynnetään muiden toimijoiden kokemuksia.

Tiedottaminen

Tavoite: Tiedottamalla aktivoidaan, motivoidaan ja opastetaan jäsenkuntaa toimimaan Hormajärven hyväksi

² ks. vesistö-kunnostusverkosto; <https://www.ymparisto.fi/vesistokunnostusverkosto>

Toimenpiteet: Tiedotetaan jäsenkirjeillä toiminnasta, tavoitteista ja tuloksista. Tiedotetaan ajankohtaisista asioista instagramissa ja facebookissa. Nettisivuja päivitetään. Ylläpidetään aktiivisesti yhteyksiä paikallismedioihin.

- Tiedotetaan ajankohtaisista asioista, tempauksista ja tapahtumista sekä jaetaan tietoa Hormajärven tilasta ja mittauksista yhdistyksen facebook-sivuilla ja instagram-tilillä sekä jäsenkirjeillä 3-4 kertaa vuodessa ja *www*-sivuilla *www.hormajarvi.fi*, jonka kautta myös jaetaan selvityksiä ja raportteja.
- Jatketaan sinilevien kesäajan esiintymisen viikoittaista tarkkailua läntisellä altaalla ja tiedotetaan havainnoista yhdistyksen facebook-sivuilla sekä valtakunnallisen leväseurannan sivuilla Järvi & Meri Wikissä.

Resurssien käyttö ja toimenpiteiden priorisointi

Resurssien käytöstä ja toimenpiteiden priorisoinnista päättää yhdistyksen hallitus.

Etsitään uusia jäseniä yhdistyksen hallitukseen.